

Briselē, 2025. gada 22. jūlijā
(OR. en)

Starpiestāžu lietas:
2025/0222 (COD)
2025/0550 (COD)

11748/25
ADD 2

EDUC 326	GENDER 166
JEUN 201	ANTIDISCRIM 76
SPORT 31	SAN 489
SOC 533	IND 287
COMPET 756	PROCIV 105
DIGIT 147	HYBRID 98
ENV 719	DISINFO 68
CADREFIN 106	JAI 1115
FIN 897	SERVICES 34
IA 89	POLGEN 99
CODEC 1043	MI 561
CULT 88	RELEX 1037
CULT HERIT 10	INF 123
AUDIO 68	COPEN 229
FREMP 212	JUSTCIV 138
DATAPROTECT 163	DROIPEN 90

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2025. gada 17. jūlijs

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre *Thérèse BLANCHET*

K-jas dok. Nr.: SWD(2025) 551 final

Temats: KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS
Pavaddokuments dokumentam
Priekšlikums
EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,
ar ko izveido programmu *AgoraEU* 2028.–2034. gadam un atceļ
Regulas (ES) 2021/692 un (ES) 2021/818
un
Priekšlikums
EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,
ar ko izveido programmu “Erasmus+” 2028.–2034. gadam un atceļ
Regulas (ES) 2021/817 un (ES) 2021/888

Pielikumā ir pievienots dokuments SWD(2025) 551 final.

Pielikumā: SWD(2025) 551 final

Briselē, 16.7.2025.
SWD(2025) 551 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums
EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,
ar ko izveido programmu *AgoraEU* 2028.–2034. gadam un atceļ Regulas (ES) 2021/692
un (ES) 2021/818

un

Priekšlikums
EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,
ar ko izveido programmu “Erasmus+” 2028.–2034. gadam un atceļ Regulas (ES)
2021/817 un (ES) 2021/888

{COM(2025) 550 final} - {SEC(2025) 547 final} - {SWD(2025) 550 final}

Šajā ietekmes novērtējumā (IN) galvenā uzmanība ir pievērsta ES finansējumam, ar ko atbalsta tādas politikas jomas kā **pārrobežu izglītība, apmācība, solidaritāte, jaunatne, mediji, kultūra un radošās nozares, vērtības un pilsoniskā sabiedrība**. Tā mērķis ir novērtēt svarīgākās politikas izvēles, kas ir pamatā tiesību aktu priekšlikumiem programmām saskaņā ar nākamo daudzgadu finanšu shēmu (DFS).

Pamatojoties uz pašreizējo finansēšanas instrumentu laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam vidusposma novērtējumu rezultātiem, šajā ietekmes novērtējumā ir ņemts vērā arī mērķis, kas izklāstīts politikas pamatnostādņēs, kurās paredzēts, ka jaunais ES ilgtermiņa budžets būs precīzāk mērķēts, vienkāršāks, ietekmīgāks un veidots, izmantojot mazāk programmu.

Analizējot kontekstu, definējot problēmu un izvirzot mērķus, tiek ņemti vērā politikas aspekti, kas ir pamatā finansēšanas struktūras izvēlei. Ņemot vērā to, ka nākamās DFS struktūra būtiski atšķirsies no pašreizējās DFS¹, **šajā ietekmes novērtējumā šajā posmā budžeta scenāriji nav iekļauti**.

Papildus pašreizējo programmu vidusposma novērtējumu un iepriekšējo programmu galīgo izvērtējumu rezultātiem šā IN pamatā ir izdevumu pārskatīšanas pasākumi, dažādi nozaru ziņojumi un pētījumi. Tajā atspoguļoti arī rezultāti, kas gūti atklātajā sabiedriskajā apspriešanā (ASA), kurā apkopotas 5845 derīgas atbildes, kā arī apspriešanās ar citām ieinteresētajām personām, ko Komisija organizēja šā ietekmes novērtējuma ietvaros.

Problēmas

Šā ietekmes novērtējuma sākumpunkts ir pašreizējo problēmu un problēmu cēloņu analīze kopas aptvertajās politikas jomās. Saskaņā ar DFS īstenošanas politikas pamatnostādņēm un it īpaši ar mērķi veidot uz politiku balstītu budžetu, analizējot problēmas definīciju un mērķus, tiek ņemti vērā politikas aspekti, kas savukārt sniedz informāciju par turpmāko finansēšanas programmu struktūras izvēli.

Analīzē tika konstatēts, ka ES budžetam ir neizmantots potenciāls, ko varētu izmantot, lai palīdzētu risināt problēmas, kas skar šīs kopas politikas jomas. Rezultātā tika definētas **trīs problēmas**, kas ietekmē ES finansiālo intervenci: divas no tām attiecas uz politikas saturu, bet trešā attiecas uz problēmām, kas ietekmē finansiālās intervences izstrādi un īstenošanu.

1. problēma: draudi demokrātijai, pamattiesībām un ES vērtībām, kultūrai un kultūras daudzveidībai un pilsoniskās un mediju telpas sarūkšana.

2. problēma: prasmju un pamatkompetenču trūkums dzīvei un darbam.

3. problēma: problēmas saistībā ar ES finansēšanas instrumentu izstrādi un struktūru ar politiku saistīto problēmu risināšanai.

Pēc tam katra problēma ir sīkāk izskaidrota, aprakstot vairākus to virzītājspēkus, kas raksturo konkrētus attiecīgās problēmas aspektus, un sīki izklāstot galvenos jautājumus, kas jārisina, izmantojot ES finansiālo intervenci. Ietekmes novērtējumā arī parādīts, kā šādas problēmas un

¹ Paziņojums "["Ceļā uz nākamo daudzgadu finanšu shēmu"](#)" (COM/2025/46 final).

to virzītājspēki varētu saglabāties, ja nebūtu ES finansiālā atbalsta, analizējot tās no Eiropas Komisijas Prognozēšanas kompetences centra apzināto megatendenču kopuma skatupunkta².

Mērķi

Tālāk ir formulēti vispārīgi un konkrēti mērķi, kā risināt šīs problēmas, izmantojot turpmākos ES finansēšanas instrumentus. Konkrētāk, ietekmes novērtējumā ar katru no trim konstatētajām problēmām ir sasaistīts viens vispārīgais mērķis.

1. vispārīgais mērķis: uzlabot un padziļināt ES spēju sniegt finansiālu ieguldījumu, radīt pievienoto vērtību un veicināt pamattiesības un ES vērtības, demokrātiju, medijus un kultūru.

2. vispārīgais mērķis: uzlabot un padziļināt ES spēju finansiāli veicināt, atbalstīt un radīt pievienoto vērtību pārrobežu izglītībai un apmācībai, jaunatnei, sportam un solidaritātei, veicinot dzīvei un darbam vajadzīgās prasmes.

3. vispārīgais mērķis: uzlabot un padziļināt ES spēju sniegt finansiālu ieguldījumu un radīt pievienoto vērtību šajās politikas jomās, izstrādājot koncepciju, kas veicina finansējuma pietiekamību politikai, vienkāršošanai, koordinācijai un sinerģijai.

Pēc tam katrs vispārīgais mērķis ir sīkāk formulēts konkrētos mērķos, kas ar augstāku granularitātes pakāpi apraksta ieguldījumu, ko ES finansiālā intervence var dot, lai sasniegtu vispārīgo(-os) mērķi(-us).

ES rīcības nepieciešamība un pievienotā vērtība

Politikas jomas, uz kurām attiecas šis ietekmes novērtējums, ir stingri nostiprinātas ES līgumos, kas nodrošina juridisko pamatu ES rīcībai finansiālu intervenču veidā. ES budžets šajās jomās ir ļoti svarīgs ES pamatiem, tas veicina progresu visās dalībvalstīs un ir īpaši nepieciešams, lai: 1) risinātu transnacionālas un kopīgas problēmas, 2) panāktu sistēmisku ietekmi, novēršot nepilnības un nodrošinot Eiropas pieeju, kā arī 3) uzlabotu iekšpolitikas un ārpolitikas saskanību.

Saskaņā ar subsidiaritātes principu ES rīcības pievienotā vērtība izpaužas šādos aspektos: 1) ES pilsonības, solidaritātes un piederības izjūtas veicināšana, 2) augstu standartu nodrošināšana visā ES, 3) vienotā tirgus atbalstīšana un stiprināšana un taisnīgas piekļuves uzlabošana visā ES un 4) pievienotās vērtības radīšana, uzlabojot izpildi. Pievienotā vērtība un ietekme ir jāinterpretē pieejamo budžeta resursu kontekstā.

Politikas risinājumi

Lai risinātu iepriekšējā iedaļā aprakstītās problēmas, ņemot vērā to, ka tās, visticamāk, saglabāsies nākotnē un ka šajā jomā ir vajadzīga ES iejaukšanās un tā rada pievienoto vērtību, ietekmes novērtējumā ir apsvērti **trīs alternatīvi risinājumi turpmākā ES finansējuma struktūrai**. Tiek piedāvāti arī papildu risinājumi, kas tika apsvērti, bet noraidīti jau agrīnā

² [Komisijas Megatendenču centrs](#) ir identificējis 14 megatendences.

posmā, proti, ES finansējuma pārtraukšana, programmas “Tiesiskums” apvienošana un citi apvienošanas veidi.

Risinājumi tika izstrādāti, izmantojot virkni kritēriju³, kas noteikti, sākotnēji kartējot un analizējot to pašreizējā plānošanas perioda ES finansēšanas instrumentu komponentus un īstenošanas aspektus, ar kuriem atbalsta attiecīgās politikas jomas.

Pirmais risinājums ir pamatscenārijs, kas paredz esošās programmas turpināt kā atsevišķas programmas (1. risinājums – nepārtrauktība). **Otrajā risinājumā ir ierosinātas divas programmas**, un katra no tām galvenokārt atbalsta vienu no divām politikas problēmām un atbilstošos vispārīgos mērķus (2. risinājums – uz mērķiem balstīta konsolidācija). **Trešajā risinājumā ir ierosināta viena programma**, kas atbalsta visu to politikas jomu īstenošanu, kuras aptver šī kopa (3. risinājums – pilnīga integrācija). Programma “Tiesiskums” visos scenārijos tiek saglabāta kā atsevišķa programma, ņemot vērā iemeslus, kas saistīti ar tās juridisko pamatu.

Pēc trīs politikas risinājumu izklāsta ietekmes novērtējumā ir sniegta analīze par to galveno iespējamo ietekmi uz visbūtiskākajām sociālajām (piemēram, ieguldījums demokrātiskajā un sabiedrības noturībā, ieguldījums sociālajā iekļaušanā un kohēzijā, ietekme uz iedzīvotāju personīgo, sociālo, pilsonisko un profesionālo attīstību), ekonomiskajām (piemēram, konkurētspēja un nodarbināmība) un vidiskajām dimensijām. Turklāt tajā ir izklāstīta izmaksu un ieguvumu analīze, kā arī aprakstīta risinājumu ietekme uz digitalizāciju, pamattiesībām un līdztiesību. Tajā analizēts arī risinājumu devums Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) sasniegšanā.

Papildus ietekmes analīzei ietekmes novērtējumā ir iekļauts arī **trīs risinājumu salīdzinājums, kas balstās uz sociālo daudzkritēriju izvērtēšanas (SMCE) modeli**, kurš tika uzskatīts par piemērotu šim konkrētajam uzdevumam, ņemot vērā šīs kopas intervences pasākumu plašo tvērumu un daudzveidību. Izmantojot *SMCE*, minētie trīs risinājumi tiek salīdzināti četrās dimensijās, proti, saistībā ar to **lietderību, efektivitāti, saskanību un proporcionalitāti**. Saistībā ar katru no šīm dimensijām tika panākta vienošanās par mērķu kopumu, kas atspoguļo prioritātes, kuras izklāstītas kā 1., 2. un 3. vispārīgais mērķis. Pēc tam šo trīs risinājumu ietekme tika novērtēta saskaņā ar 39 saskaņoto rādītāju kopumu, izmantojot šādu diapazonu: --- (visnegatīvākā ietekme), --, -, =, +, ++, +++ (vispozitīvākā ietekme). Punktu skaita pamatā bija ekspertu novērtējums, pamatojoties uz pašreizējo izvērtējumu rezultātiem, izdevumu pārskatiem, politikas pamatnostādņem un politikas ziņojumiem, pētījumiem, ASA un neatkarīgiem nozaru ziņojumiem un apsekojumiem. Šāds sarindojums tika iegūts, pieņemot, ka visiem rādītājiem ir vienāda nozīme, piemērojot *SOCRATES* modeli⁴. Neraugoties uz dažiem ierobežojumiem attiecībā uz datu pieejamību rezultātu triangulācijai, iegūto rezultātu ticamība tika pārbaudīta, izmantojot vietējās un globālās

³ Salīdzināšanai tika izmantoti šādi aspekti: politiskais konteksts, ietekmes novērtējumā aplūkoto problēmu virzītājspēki, juridiskais pamats, kompetence/subsidiaritāte, trešo valstu līdzdalība, īstenošanas veidi, pārvaldība, iekšējā struktūra, mērķgrupas, zīmolvērdība un finansējums.

⁴ Sk. labāka regulējuma rīku Nr. 62. Lai iegūtu politikas jomu sarindojumu, kas atbilst ietekmes matricā ietvertajai informācijai, analizē tika piemērota nekompensējoša matemātiskās apkopošanas kārtula.

sensitivitātes analīzes. Iepriekš minētā metodika ir sīkāk izklāstīta un politikas risinājumu sarindojums sniegts IN 4. pielikumā.

Vēlamais risinājums

Šā salīdzinājuma rezultāti liecina, ka **2. risinājumam (“uz mērķiem balstīta konsolidācija”)** ir labāks potenciāls salīdzinājumā ar citiem apsvērtajiem risinājumiem. Konkrētāk, tas nodrošina ciešāku koordināciju un elastību un ietekmīgāku ES budžeta izmantošanu, vienlaikus saglabājot skaidru uzsvāru uz politikas mērķiem. Īsumā, 2. risinājums piedāvā optimālu līdzsvaru starp vienkāršošanu un politikas atbilstību. Turklāt šis risinājums visvairāk atbilst ieinteresēto personu un sabiedrības izteiktajām prasībām, proti, labāka piekļuve finansējumam, resursu piešķiršanas elastība, kā arī šajā kopā vispāratzītu zīmolu pamanāmības saglabāšana.

Iniciatīvas panākumi tiks uzraudzīti, izmantojot snieguma satvaru, kas piemērojams budžetam pēc 2027. gada.